

Ду Юнь відкидає банальність і кліше, наголошуючи, що музика є інструментом для розуміння психологічних особливостей різних культур та менталітетів. Її роботи виступають як мости для дослідження різних традицій та культур, що допомагає глибше зрозуміти мистецтво. *Начало формы* *Конец формы* Ду Юнь створила чотири великі опери, через які вона акцентує увагу суспільства на важливих соціальних питаннях. Її співпраця з музичними організаціями по всьому світу дала можливість ставити її опери в таких містах, як Берлін, Шрі-Ланка, Лос-Анджелес, Нью-Йорк та Пекін [1, с. 205].

Висновки. Протягом історії права жінок у Китаї зазнавали значних обмежень, але на початку XX століття розпочалися важливі реформи, що призвели до змін у соціальному становищі жінок, зокрема в музичному середовищі. На початку XX століття, жінки-композитори, дотримувались національних музичних традицій, а також інтегрували західні методи композиції.

У цьому процесі важливу роль відіграє китайська композиторка Ду Юнь, чий монументальні твори є вишуканими психологічними картинами, що органічно поєднують стилі різних епох і розмивають кордони між елітарною та народною музикою.

ЛІТЕРАТУРА

1. Цю Діфань. Трансформація жіночих архетипів в китайській традиційній національній опері XX століття. Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. 2023. Вип. 43. С. 200–205.
2. Цю Діфань. Феномен жінки-композитора в музичній культурі Китаю XX століття. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2023. № 2. С. 213–218.
3. Non-Lun Yang. Power, Politics, and Musical Commemoration: Western Musical Figures in the People's Republic of China 1949–1964. Music and Politics. Michigan: University of Michigan Library, 2007. Vol. 1. P. 15–30.

Сорока Ніка

Науковий керівник – доц. Кирея Марія

СОНЕТ 66 КРІЗЬ МОВ

Переглядаючи із загальної доступної кількості сонетів Шекспіра у вільному доступі, «Сонет 66» зачепив мене своєю непідробною чесністю та позачасовою актуальністю. Я вважаю, що сонет – це крик розчарування проти світу, затьмареного несправедливістю, корупцією та лицемірством. На відміну від деяких інших сонетів Шекспіра, які зосереджені на темах кохання чи краси, сонет 66 сміливо критикує суспільні вади, що глибоко зачепило мене як на особистому, так і на інтелектуальному рівні.

Я обрала саме цей сонет, тому що його універсальне послання виходить за рамки елизаветинського походження. Теми, досліджені Шекспіром-розчарування у владі, зрада чесності та боротьба за моральну справедливість-видаються особливо актуальними в сучасному світі. Для українського народу сонети мають ще більше значення, оскільки відображають стійкість, необхідну для подолання історичних та сучасних викликів. Сонет 66 – це не просто поетичний твір, він відображає людський стан. Вивчення його оригінального тексту та українського перекладу дозволило мені зрозуміти, як один літературний твір може набувати

нових вимірів при адаптації до різних культурних та мовних контекстів. Сонет 66 Вільяма Шекспіра піднімає універсальні теми несправедливості, корупції та людського відчаю. Ці питання виходять за межі часу та географії, роблячи сонет таким же актуальним сьогодні, як і в елизаветинські часи, і констатуючи той факт, що історія є циклічною. Його критика соціальної корупції та прагнення до моральної доброчесності глибоко резонують у різних культурних контекстах і слугують дзеркалом як для індивідуальних, так і для колективних конфліктів.

Сонет 66 має особливе значення для українців. Історичні та сучасні виклики України, яка характеризується стійкістю перед обличчям несправедливості, знайшли потужне відображення у словах Шекспіра. Вивчення сонетів крізь призму англійського оригіналу та українського перекладу не лише підкреслює їхній універсальний зміст, але й показує, як культурна адаптація впливає на їхню інтерпретацію. У той час як сонети Шекспіра заглиблюються у вічні теми кохання, смерті та моральної розбещеності, сонет 66 є унікальним у своєму прямому протистоянні суспільній корупції. Шекспір висловлює своє глибоке розчарування світом, сповненим лицемірства, безчестя та несправедливості. Такі пасажі, як «позолочені почесні ганебно втрачені» та «найчистіша віра нещасливо відкинута» містять одвічну критику зловживання владою та зради ідеалів. Актуальність сонетів виходить далеко за межі їхнього елизаветинського походження. Їхні теми резонують з універсальним досвідом розчарування та відновлення перед обличчям соціальних і політичних потрясінь. Для українців нарікання сонетів на несправедливість можна розглядати як дзеркало історичної боротьби за незалежність і цілісність. Від епохи іноземного панування до нинішніх викликів корупції та зовнішньої агресії сонети 66 відлунюють колективним прагненням до справедливого і морального суспільства.

Теми шекспірівського сонета 66 тісно перегукуються з ключовими аспектами української історії та культури. Багатовікова боротьба України за автономію часто відзначалася періодами гноблення, зради та стійкості. Занепокоєння поета корупцією в суспільстві віддзеркалює досвід України як із зовнішнім контролем, так і з внутрішньою боротьбою проти політичної дисфункції. У наш час українці стикаються з постійними викликами, включаючи захист суверенітету та боротьбу з системною корупцією. Сонет 66, з його фокусом на моральній боротьбі проти зовнішніх і внутрішніх негараздів, резонує як плач і заклик до доброчесності. Крім того, універсальні ідеї Шекспіра слугують для українців мостом до світових літературних традицій, сприяючи спільному розумінню людського досвіду.

Роздумуючи над сонетом 66 через українську призму, читачі запрошуються до роздумів про те, як класична література може надихати на стійкість і надію. Актуальність сонета полягає в його здатності артикулювати відчай, водночас тонко натякаючи на рішучість поета вистояти. Ця двоїстість відображає український дух стійкості, що долає труднощі.

Переклади часто несуть у собі виклик балансування між вірністю оригінальному тексту та культурним і лінгвістичним резонансом. Український переклад Сонета 66 Дмитра Павличка

[1] є чудовим прикладом того, як вибір перекладача може як зберегти, так і адаптувати суть оригінального твору.

В англійській версії тон втомлений і покірний, що відображає розчарування Шекспіра у світі фальшивої честі, зрадженої віри і пригнічених заслуг. «I.....» повторювана фраза на початку кожного рядка посилює нашарування образу і створює відчуття виснаження та відчаю. Український переклад Дмитра Павличка, навпаки, підкреслює сміливіший, емоційніший тон. Структурні повтори оригінального тексту збережено, що створює відчуття активної критики, а не пасивного підкорення. Шекспірівські метафори часто спираються на референції елизаветинської епохи, такі як «maiden virtue rudely strumpeted», які передають специфічні моральні конотації. Павличко адаптує ці метафори до культурно резонансних виразів, які є близькими та актуальними для українського читача. Процес перекладу також передбачає вибір слів, які резонують з культурою. Багаточисельні метафори Шекспіра, такі як «strength by limping sway disabled», потребують ретельної адаптації, щоб вони викликали подібні емоційні та інтелектуальні реакції. Хоча жоден переклад не може повністю відтворити оригінал, українському перекладу сонета 66 вдається передати його головні теми, пропонуючи при цьому локалізовану перспективу, яка поглиблює його актуальність.

Сонет 66 – своєчасний твір, який є актуальним і сьогодні, оскільки глибоко досліджує суспільну розбещеність та особистий відчай. Для українців його теми резонують з історичною та сучасною боротьбою і слугують гострим нагадуванням про універсальний характер моральних та соціальних викликів. Порівняння англійського оригіналу та українського перекладу висвітлює трансформаційну силу мови та культури у формуванні літературної інтерпретації.

ЛІТЕРАТУРА

1. William Shakespeare. Sonnets. Вільям Шекспір. Сонети / Переклав Дмитро Павличко. Львів: Літопис, 1998. С.319.

*Андріана Мостарська
науковий керівник – проф.,*

заслужений діяч мистецтв України Людмила Ванюга

«МЕРТВИЙ ТЕАТР» ТАДЕУША КАНТОРА: КОНЦЕПЦІЯ, ЕСТЕТИКА, СПАДЩИНА

Тадеуш Кантор – одна з ключових постатей європейського авангарду ХХ століття, видатний польський театральний режисер, художник, драматург і теоретик мистецтва. Його творчість стала важливим внеском у розвиток сучасного театру, а концепція «Мертвого театру» привернула увагу не лише митців, а й теоретиків, які прагнули переосмислити межі театральної естетики. Кантор поєднував у своїх роботах елементи сюрреалізму, експресіонізму й авангарду, створюючи унікальний театральний простір, де реальність і мистецтво взаємодіяли в нових формах.